

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра фінансів

Допущено до захисту
Завідувач кафедри

“ ___ ” _____ 20__ р.

ДИПЛОМНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності «Фінанси та кредит»

за темою:

Оподаткування майна в Україні

Виконавець

студентка ФЕФ

Гусейнова Есмiра Фiкратiвна

Пiдпис _____

Науковий керiвник

к.е.н., ст. викл.

Мартинюк Iрина Василiвна

Пiдпис _____

Одеса 2017

АНОТАЦІЯ

випускної роботи на здобуття освітнього ступеня магістр

Гусейнової Есмiри Фiкратiвни

«Майнове оподаткування в Україні»

Одеський національний економічний університет

м. Одеса, 2017 рік

Дипломна робота складається з 3 розділів.

У роботі розглядаються основні методико-теоретичні засади майнового оподаткування в Україні. Було досліджено ретроспективу становлення та розвитку майнового оподаткування в світі та в Україні. Було розглянуто нормативно-правове регулювання справляння та адміністрування податків на майно. Проведено моніторинг стану та тенденцій сплати податків на майно. За допомогою методів економіко-математичного моделювання здійснено прогнозування надходжень з податку на майно у місцеві бюджети України. Досліджено світовий досвід у сфері майнового оподаткування та здійснено обґрунтування його адаптації до вітчизняної системи оподаткування. Запропоновано пріоритетні шляхи удосконалення оподаткування майна в Україні.

Ключові слова: майнове оподаткування, податок на майно, транспортний податок, податок на землю

ABSTRACT

the final work for obtaining educational qualification of master

Guseinova Esmira

«Property taxes in Ukraine»

Odessa national economic University

Odessa, 2017

Thesis consists of three sections.

The main methodological and theoretical principles of property taxation in Ukraine were examined. The retrospective of formation and development of property taxation in the world and in Ukraine was researched. The legal regulation of collection and administration of property taxes was considered. The monitoring of the status and trends of property taxes was held. The forecast of revenues from the property taxes to the local budgets of Ukraine was made through using economical and mathematical modeling. The international experience of property taxation was studied and its usefulness to the national tax system was proved. The priority ways of improving property taxation in Ukraine were offered.

Key words: property taxation, wealth tax, tax on land, tax on transport.

ЗМІСТ

Вступ	5
Розділ 1. Основні методико-теоретичні засади майнового оподаткування	9
1.1. Ідентифікація понятійного апарату та сутності оподаткування майна.....	9
1.2. Становлення та еволюція системи майнового оподаткування.....	21
1.3. Нормативно-правове регулювання справляння та адміністрування майнових податків.	39
Розділ 2. Оцінювання фіскальної ефективності оподаткування майна в Україні за період 2011-2015 рр	48
2.1. Аналіз стану та динаміки сплати майнових податків в Україні за період 2011-2015 рр.	48
2.2. Дослідження плати за землю як основної складової майнових податків за 2011-2015 рр.	66
2.3. Прогнозування надходжень податку на майно в Україні на прикладі економіко-математичної моделі.....	75
Розділ 3. Шляхи удосконалення системи майнового оподаткування з урахуванням зарубіжного досвіду	86
3.1. Можливості адаптації світового досвіду оподаткування майна в українську практику.....	86
3.2. Шляхи підвищення ефективності оподаткування майна.....	98
Висновки	109
Список використаних джерел	114
Додатки	122

ВСТУП

Актуальність теми. Поступовий розвиток ринкових відносин в Україні є складним процесом, орієнтованим на забезпечення соціально-економічного зростання, покращення рівня життя населення та підвищення конкурентоспроможності держави. Цей процес пов'язаний із реформуванням податкової системи, що має бути адаптована до вимог певного періоду функціонування країни. Передумовою забезпечення ефективності податкової системи є розвиток її складових елементів, у тому числі системи майнового оподаткування.

Сьогодні у нашій державі оподаткування майна не відіграє значної фіскальної та соціальної ролі в порівнянні із зарубіжними країнами. Однак, аналіз вітчизняного та зарубіжного досвіду щодо особливостей майнового оподаткування свідчить, що можливості цих податків є досить вагомими у питаннях наповнення бюджету та регулювання соціально-економічних процесів у суспільстві. Це вимагає аналізу теоретико-методичних підходів до визначення фіскальної ефективності справляння оподаткування майна та практичних підходів до удосконалення адміністрування податків на майно.

Дослідження окремих аспектів проблем, пов'язаних з майновим оподаткуванням, його впливом на фінансовий стан суб'єктів підприємницької діяльності та виконання запланованих податкових надходжень у дохідну частину бюджету, знайшло відображення у наукових розробках вчених, таких як: В. П. Андрущенко, А.І Крисоватий, В.П. Мартиненко, А.М. Мельник, О.А. Фрадинський, В. І. Андруняк-Шпілер, Л.В. Лисяк, Дубровський В.І, Черкашин В.В. та багатьох інших.

Розвитку земельного оподаткування України присвячено праці вітчизняних науковців, а саме П.І. Гайдуцького, М.Я. Дем'яненко, О.Д. Борзенкової, А. С. Павлія, О. В. Горпинича, Г.М. Білецької та ін. Ними розглядається широке коло питань пошуку підвищення ефективності оподаткування.

Розвиток теоретичних засад дослідження оподаткування транспорту пов'язаний з іменами таких українських вчених як І.Є. Криницький, Є.С. Хорошаєв,

М.П. Кучерявенко, якими було визначено актуальні проблеми правового регулювання, а також розглянуто міжнародний досвід та перспективи впровадження транспортного податку.

Однак наявність дискусійних питань потребує подальших досліджень, зокрема, поглиблення теоретичних і методичних розробок майнового оподаткування, визначення стану і рівня впливу майнового оподаткування на виконання фіскальної функції держави, а також удосконалення напрямів адміністрування цих податків, що зумовлює актуальність обраної теми дослідження.

Метою є узагальнення теоретико-методичних засад справляння майнових податків та розробка практичних рекомендацій щодо удосконалення майнового оподаткування в Україні.

Досягнення поставленої мети зумовило необхідність виконання наступних завдань теоретичного та прикладного характеру:

- систематизувати наукові розробки вчених до розкриття сутності категорії «податок на майно» і здійснити її уточнення;
- простежити ретроспективу становлення та розвитку майнового оподаткування в світі та в Україні;
- дослідити нормативно-правове регулювання справляння та адміністрування податків на майно;
- здійснити аналіз стану та тенденцій сплати податків на майно;
- проаналізувати динаміку надходжень плати за землю як основної складової майнових податків;
- здійснити прогнозування надходжень майнових податків з використанням економіко-математичної моделі;
- здійснити обґрунтування адаптації зарубіжного досвіду у сфері майнового оподаткування до вітчизняної системи оподаткування;
- розглянути шляхи підвищення ефективності оподаткування майна.

Об'єктом дослідження є процес оподаткування майна в Україні.

Предметом дослідження є економічні відносини, що виникають в процесі оподаткування майна.

Методи дослідження. У процесі дослідження застосовувалися загальноприйняті методи системного і комплексного дослідження: метод аналізу і синтезу (для деталізації системи майнового оподаткування шляхом розчленування її на складові частини); метод порівняння (для зіставлення фактичних даних звітного та попередніх років); метод середніх та відносних величин (для вивчення рівня впливу заходів оподаткування майна на результати виконання запланованих показників надходження податків до бюджету); економіко-математичний метод (для визначення впливу факторів на показники надходження податків та прогнозування); графічний метод (для наочного відображення результатів дослідження); методи факторного аналізу (при виявленні й вимірюванні впливу факторів на результативність оподаткування майна). Економіко-статистичні прийоми та обробка даних виконувались із застосуванням комп'ютерних технологій.

Інформаційною базою дослідження слугували статистичні дані та звіти органів Державної служби статистики України, Державної фіскальної служби України, Державної податкової інспекції у Київському районі м. Одеси ГУ ДФС в Одеській області, Державної казначейської служби України, Державної служби з питань геодезії, картографії та кадастру України, законодавчі та нормативно-правові акти з питань оподаткування майна, наукові статті вітчизняних та зарубіжних вчених, дисертаційні та монографічні дослідження за темою дипломної роботи, періодична економічна література та інтернет ресурси.

Науковою новизною отриманих результатів є теоретичне обґрунтування та практичне вирішення сукупності завдань пов'язаних із формуванням та функціонуванням майнових податків України. Більш повно теоретичні та практичні здобутки магістерської роботи, що визначають її наукову новизну полягають у наступному:

- запропоновано методичні підходи щодо розкриття сутності категорії «податок на майно»;

- набули подальшого розвитку напрями реформування майнового оподаткування в Україні, які забезпечують підвищення його фіскальної ефективності за рахунок зміни бази оподаткування, удосконалення механізму встановлення ставок та пільг.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що представлені напрями удосконалення можуть бути використані в роботі Державної фіскальної служби України при розробці нормативно-правових актів, у роботі науково-дослідних установ та навчальному процесі.

Публікації. Основні положення і результати магістерської роботи викладені в одній науковій статі на тему «Транспортний податок: стан та напрями удосконалення» у «Збірнику студентських наукових робіт».

Структура роботи. Магістерська робота складається із: вступу, трьох розділів, висновків, списку використаної літератури і додатків. Загальний обсяг роботи становить 137 сторінок, із них 99 сторінок основного тексту. Робота містить 14 таблиць та 32 рисунків, додатки викладено на 19 сторінках, список використаних джерел містить 70 найменувань.

ВИСНОВКИ

Результатом дослідження є теоретичне узагальнення та методичні рекомендації щодо удосконалення майнового оподаткування в Україні. В ході дослідження вдалося досягти визначеної мети та вирішити поставлені завдання, що є підставою для виділення й узагальнення основних результатів проведеного дослідження.

У рамках проведення ідентифікації понятійного апарату було розкрито основні методико-теоретичні засади майнового оподаткування. Серед існуючих у світі видів податків виділено окремий вид – податки на майно. Була проведена систематизація наукових розробок та підходів вчених до розкриття сутності категорії «податок на майно» та здійснено її уточнення. У процесі проведення аналізу та узагальнення підходів вчених було визначено, що майнові податки представляють собою платежі, що сплачується власниками майна, що знаходиться у користуванні і розпорядженні власника на конкретну дату, не залежно від його здатності генерувати дохід.

Було визначено основні підходи науковців до класифікації майнових податків: за економічною сутністю, за видами джерел сплати, за термінами сплати. З метою більш детального виявлення і дослідження сутності майнового оподаткування було досліджено елементи податку на майно, які визначені принципами побудови та організації системи оподаткування.

У результаті дослідження еволюції розвитку системи оподаткування майна встановлено, що перші згадки про майнові податки відносяться до часів Стародавньої Греції та Риму. Розвиток системи майнового оподаткування в Україні також має свої особливості, оскільки у різні часи частини теперішньої України знаходились під владою різних держав, що і зумовило те, що в Україні досі не сформовано єдиного розуміння оподаткування нерухомості. Першим класичним майновим податком на території України можна вважати податок, який був запроваджений у 947 р. княгинею Ольгою. Було проаналізовано процес становлення майнових податків за часів незалежної України та до сьогоденних днів.

Формування системи майнового оподаткування базується на принципах правового регулювання оподаткування майна, серед яких найголовнішими вважають: принцип справедливості оподаткування; принцип зменшення розриву між багатими та бідними; принцип зростання фінансової бази місцевого самоврядування; принцип платоспроможності. Нормативно-правове регулювання справляння та адміністрування майнових податків здійснюється за допомогою таких нормативно-правових актів, як Бюджетного кодексу України; Податкового кодексу України; Законів, що регулюють бюджетні та податкові відносини; Закону про Державний бюджет України; Нормативно-правових актів Кабінету Міністрів України; Рішень про місцевий бюджет; Рішень органів Автономної Республіки Крим, місцевих державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування, прийнятих відповідно до Бюджетного Кодексу, нормативно-правових актів. На підставі дослідження законодавчих актів було проаналізовано нормативно-правове регулювання справляння та адміністрування майнових податків.

У результаті проведення оцінки фіскальної ефективності системи оподаткування майна в Україні було встановлено, що вплив надходжень від податку на майно на обсяг ВВП та податкових надходжень Зведеного бюджету є незначним. Коливаючись в межах 14,3 – 16,3%, питома вага майнових податків у податкових надходженнях місцевих бюджетів залишається занадто малою в порівнянні з практикою, що склалася в країнах з розвиненим місцевим самоврядуванням, тому оподаткування майна не виконує велику роль у наповненні бюджетів.

На підставі аналізу даних щодо динаміки надходжень майнових податків до доходної частини місцевих бюджетів зроблено висновок, що дані податкові надходження протягом 2011-2015 року має різнонаправлені тенденції. Обсяг майнових податків у 2015 році значно збільшились порівняно з 2014 роком на 3,49 млрд. грн або на 27,8%, що було пов'язано зі змінами Податкового кодексу України. У періоді з 2011-2013 рр. відбувалося поступове збільшення надходжень майнових податків, але у 2014 році порівняно з 2013 році відбулося їх зниження на 874,4 млн. грн або на 6,5%, що сталося за рахунок скорочення надходжень від податку на землю та від збору за першу реєстрацію транспортних засобів.

В результаті аналізу структури майнових податків було визначено, що найбільшою складовою податку є плата за землю, що у 2015 році складає 92,6% та є другим за обсягом джерелом наповнення місцевих бюджетів після податку на доходи фізичних осіб. Аналіз статистичних даних показав, що в Україні податкові надходження від плати за землю в абсолютному вираженні мають постійну тенденцію до зростання. Передумовою значного росту у 2015 році є прийняття змін до Податкового кодексу України, що стосувались і плати за землю, зокрема, у 2015 році відбулося підвищення ставок за різними видами земельних ділянок, скорочення кількості пільг.

Згідно з аналізом структури земельного податку стало зрозуміло, що частка орендної плати у надходженнях плати за землю з кожним роком зростає від 69,8% до 73,8%, а частка земельного податку навпаки зменшується від 30,2% до 26,2%. Було визначено пряму залежність між надходженням податку та розміром нормативної грошової оцінки.

На прикладі Державної податкової інспекції у Київському районі м. Одеси Головного управління ДФС в Одеській області було детальніше проаналізовано вплив майнових податків на формування місцевих бюджетів та визначено типові тенденції їх змін. В цілому динаміка змін обсягів надходжень податку на майно нагадує загальнодержавну динаміку по Україні.

Під час дослідження податків було визначено фактори, які мають вплив на формування надходжень податку на майно, відмінного від земельної ділянки, та плати на землю. Для побудови двохфакторної економіко-математичної моделі надходжень податку на майно, відмінного від земельної ділянки, було використано вплив сукупних витрат в середньому за місяць у розрахунку на одне домогосподарство та прожиткового мінімуму на одну особу у розрахунку на місяць. Шляхом проведеного моделювання було прогнозовано, що надходження від податку матимуть тенденцію до спаду у 2016 році, які в подальшому перевищать обсяг надходжень 2015 року та матимуть позитивну тенденцію.

З метою здійснення прогнозування надходжень плати за землю було використано вплив середнього рівня нормативної грошової оцінки по Україні по

всім видам земель сільськогосподарського призначення та загальної площі сільськогосподарських земель по Україні. Прогноз показав, що надходження від податку матимуть позитивну тенденцію упродовж наступних трьох років.

На основі дослідження іноземного досвіду майнового оподаткування було визначено, що об'єкт оподаткування в різних країнах має свої відмінності й інколи стягується декілька видів майнового податку, кожний з яких має свою податкову базу. Найпоширенішою базою оподаткування майновими податками прийнято вважати землю і об'єкти нерухомості, проте в окремих країнах база оподаткування є більш розгалуженою, внаслідок залучення до оподаткування інших видів рухомого та нерухомого майна: транспортних засобів, обладнання та устаткування, нематеріальних активів, предметів розкоші і т.д.

Було визначено основні принципи майнового оподаткування, а саме: об'єктом оподаткування майновими податками найчастіше виступають об'єкти нерухомості; базою оподаткування є ринкова вартість об'єкта; масова оцінка використовується при визначенні вартості майна; пільги надаються за категоріями платників податків або з урахуванням характеру власності; майновий податок є місцевим. Світова практика свідчить про те, що в більшості країн земля оподатковується у складі податку на нерухоме майно за єдиною ставкою на базі комбінованої оцінки вартості землі та розташованих на ній будівель. Досвід оподаткування рухомого майна показує, що транспортний податок знаходиться у складі екологічного податку.

Для підвищення фіскальної ефективності податку на майно, відмінного від земельної ділянки, було запропоновано переглянути базу оподаткування, збільшити коло пільг, що надаються малозабезпеченим верствам населення, запровадити диференціальну шкалу ставок оподаткування, переглянути механізм обкладення нежилої нерухомості, надати більшої самостійності місцевим органам влади та переглянути пільги зі зменшення оподаткованої площі у бік зменшення граничного розміру пільги.

Також з метою покращення механізму оподаткування землі сформульовано наступні рекомендації: запровадити порядок визначення бази справляння земельного податку, що має ґрунтуватись на основі доходів від використання землі,

законодавчо визначати ставки на орендовані землі, зменшити вплив державних службовців до питань оподаткування землі, здійснювати оцінку землі за ринковою вартістю, збільшити вплив держави при проведенні трансакцій земельних угідь.

Для вдосконалення механізму оподаткування транспортних засобів пропонується запровадження диференційних ставок з податку, при якому її розмір буде залежати від вартості самого автомобіля, здійснити оподаткування інших коштовних транспортних засобів, здійснити перегляд бази оподаткування з урахуванням критерія екологічності та вдосконалити методику щодо оброки даних щодо вартості транспортного засобу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Чепінога В.Г. Економічна теорія: навчальний посібник / В.Г. Чепінога – К.: Юрінком Інтер, 2011. – 656 с.
2. Податковий кодекс України : від 02.12.2010 р. № 2755-IV [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
3. Андрущенко В.Л. Податкова система: навчальний посібник / В. Л. Андрущенко – К.: Центр учбової літератури, 2015. – 416 с.
4. Лондар С. Л. Фінанси: навчальний посібник / С. Л. Лондар, О. В. Тимошенко – Вінниця: Нова Книга, 2009. – 384 с.
5. Блонська В. І. Майнове оподаткування як елемент податкових систем в економіках добробуту / В. І. Блонська // Науковий вісник НЛТУ України. – 2009. – №19. – С. 122–129. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/old_jrn/chem_biol/nvnltsu/19_4/122_Blonska_19_4.pdf
6. Крылова Н. Б. Правовое регулирование налогов на имущество в России и зарубежных государствах / Н. Крылова // Хозяйство и право. – 1997. – № 9. – С. 36-45.
7. Дубоносова А . С. Майно як об'єкт оподаткування / А . С. Дубоносова // Форум права. – 2008. – № 3. – С. 146-151. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua/e-journals/FP/2008-3/08dasjoo.pdf>.
8. Педь І.В. Класифікація майнових податків у національних податкових системах країн світу/ Педь І.В., Лисенков Ю. М. , Мельник О. Я.// Ефективна економіка. – 2012. – №5. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=1696>.
9. Бобко А. М. Фіскальні платежі за господарське використання природних ресурсів / А. М. Бобко, А. В. Богдан, А. В. Бодюк // Науковий вісник Національного університету ДПС України. – 2007. – № 3 (38). [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.asta.edu.ua>.
10. Бобох Н. М. Формування механізму оподаткування нерухомого майна в Україні: автореф. дис. на здобуття канд. екон. наук: спец. 08.00.08. / Н. М. Бобох. – Львів, 2011.

11. Разгильдиева М. Б. Правовое регулирование налогообложения имущества: автореф. дис. на здобуття канд. юрид. наук: спец. 12.00.12. / М. Б. Разгильдиева. – Саратов, 2008.
12. Малініна Н. М. Особливості побудови системи майнового оподаткування в Україні / Н. М. Малініна. // Інноваційна економіка. – 2013. – №2. – С. 309–313. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://ir.lib.vntu.edu.ua/handle/123456789/7815>.
13. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 №435-IV [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.
14. Шуліченко Т. В. Майнові податки: теоретичні аспекти / Т. В. Шуліченко // Вісник Хмельницького національного університету. – 2010. – №3. – С. 166-169. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://journals.khnu.km.ua/vestnik/pdf/ekon/2010_3_2/166-169.pdf.
15. Сідельникова Л.П. Оподаткування суб'єктів підприємництва: навчальний посібник / Л.П. Сідельникова, Т.В. Чижова, Я.В. Якуша. – К.: Видавництво Ліра-К, 2013. – 424 с.
16. Бобошко Л.І. Світовий досвід оподаткування майна та можливості його використання в Україні/ Л.І. Бобошко// Глобальні та національні проблеми економіки. – 125. – №8. – С. 941-945. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://global-national.in.ua/archive/8-2015/197.pdf>.
17. Фрадинський О.А. Вітчизняний та світовий досвід еволюції оподаткування нерухомого майна / О.А. Фрадинський // Вісник Хмельницького національного університету. – 2010. – № 6. – Т. 4.– С. 346–351. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/old_jrn/Soc_Gum/Vchnu_ekon/2010_6_4/346-351.pdf.
18. Андруняк-Шпілер В. І. Правові засади оподаткування майна: правовий аспект/ В.І. Андруняк-Шпілер// Науковий вісник Національного університету ДПС України (економіка, право). – 2010. - №3. С.170-175. [Електронний ресурс] – Режим доступу:

- http://www.nbuu.gov.ua/old_jrn/Soc_Gum/Nvnudpsu/2010_3/Andrunyak_Shpiler.pdf.
19. Мельнік А.М. Еволюція оподаткування нерухомого майна в Україні та світі/ А.М. Мельнік// Інвестиції: практика та досвід. – 2014. - №20. – С. 73-77. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.investplan.com.ua/pdf/20_2014/18.pdf.
 20. Редіна Н.І. Оподаткування в Україні: навчальний посібник / Н.І. Редіна. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 544 с.
 21. Нечай Н.В. Нариси з історії оподаткування / Н. В. Нечай. – К.: Вісник податкової служби, 2002. – 144 с.
 22. Лисяк Л. В. Еволюція впровадження податку на нерухоме майно в Україні / Л. В. Лисяк, Б. С. Ватченко // Економічний простір. – 2013. – № 76. – С. 140-148. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecpros_2013_76_15.
 23. Закон України «Про податок на доходи фізичних осіб» від 22.05.2003 №889-IV [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/889-15>.
 24. Третяк А. М. Історія земельних відносин та землеустрою в Україні: навчальний посібник / А. М. Третяк – К. : Аграрна наука, 2002. – 280 с.
 25. Білецька Г. М. Плата за землю в Україні: історичні та правові аспекти розвитку/ Г. М. Білецька // Фінансове право. – 2012. – № 4. – С. 23-25. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Fp_2012_4_9.
 26. Декрет «Про справляння прямих податків» від 24.10.1917 р. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.libussr.ru/doc_ussr/ussr_305.htm.
 27. Земельний кодекс України від 25.10.2001 №2768-III [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2768-14>.
 28. Закон України «Про плату за землю» від 03.07.1992 р. № 2535-XII [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2535-12>.

29. Закон України «Про систему оподаткування» від 25.06.1991 р. № 1251-ХІІ [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1251-12>.
30. Закон України «Про оренду землі» від 06.10.1998 р. № 161-ХІV [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/161-14>.
31. Покатаєва О. В. Правове регулювання податку на нерухоме майно в Україні / О. В. Покатаєва, Є. Є. Головка // Держава та регіони. Сер. : Право. – 2014. – № 1. – С. 56-61. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/drp_2014_1_13.
32. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 №2456- VI [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>.
33. Рішення Одеської міської ради № 428-VII від 16.03.2016р. «Про внесення змін до Положення про податок на майно в частині податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, затвердженого рішенням Одеської міської ради від 21.01.2015 р. № 6258-VI» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://omr.gov.ua/ua/acts/council/81251/>.
34. Рішення Дніпропетровської міської ради №7/60 від 28.01.2015р. «Про внесення змін до рішення міської ради від 27.10.2010 №5/6 Про місцеві податки і збори на території міста» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://dp.sfs.gov.ua/data/files/54806.pdf>.
35. Звітність Державної казначейської служби України про виконання Державного та місцевих бюджетів України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.treasury.gov.ua/main/uk/doccatalog/list?currDir=146477>.
36. Дані Міністерства фінансів України щодо динаміки валового внутрішнього продукту України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://index.minfin.com.ua/index/gdp/>.
37. Дані Міністерства фінансів України щодо індексу реальної заробітної плати України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://index.minfin.com.ua/index/real/>.

38. Дані Державної служби статистики України щодо житлового фонду України [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/publjitlo_u.htm.
39. Бюджетний моніторинг: аналіз виконання бюджету за 2015 рік [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.ibser.org.ua/publications/monitoringcategories/richnyu>.
40. Павлій А. С. Аналіз системи земельного оподаткування в Україні / А. С. Павлій // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. – 2015. – №14. – С. 262–267. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.vestnik-econom.mgu.od.ua/journal/2015/14-2015/61.pdf>.
41. Щорічник «Моніторинг земельних відносин в Україні. 2014-2015» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.kse.org.ua/uk/research-policy/land/governance-monitoring/yearbook-2014-2015/>.
42. Борзенкова О.Д. Земельне оподаткування в Україні: аналіз сучасного стану та перспективи / О. Д. Борзенкова // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2015. – №8. – С. 39–43. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.global-national.in.ua/archive/8-2015/08-1.pdf>.
43. Коефіцієнт індексації нормативної грошової оцінки земель за 2015 рік [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://gudzazt.gov.ua/viznachenokoeficiyent-indeksaci%D1%97-normativno%D1%97-groshovo%D1%97-ocinki-zemel-za-2015-rik/>.
44. Дані Міністерства фінансів України щодо індексу інфляції України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://index.minfin.com.ua/index/infl/>.
45. Сідельнікова Л. І. Особливості застосування економетричних моделей у прогнозуванні податкових надходжень до бюджету / Л. І. Сідельнікова // Економічний аналіз. – 2011. – №9. – С. 272–277. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/old_jrn/Soc_Gum/Ecan/2011_9_3/pdf/sidelnikova.PDF.
46. Бобох Н. М. Аналіз впливу основних факторів на формування механізму оподаткування нерухомого майна в Україні / Н. М. Бобох // Науковий вісник

- Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. – 2013. – № 4(231): Економічні науки. – С.39-43. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://esnuir.eenu.edu.ua/bitstream/123456789/1536/1/taxation.pdf>.
47. Статистика продажу автомобілів за 2011-2015 рр./ Укравтопром [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://ukrautoprom.com.ua/statistika/statistika-2014-2>
48. Дані Державної служби статистики України щодо сукупних витрат в середньому за місяць у розрахунку на одне домогосподарство [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://ukrstat.org/uk/operativ/operativ2007/gdvdg_rik/dvdg_u/strukt2006_u.htm.
49. Земельний фонд України станом на 1 січня 2016 року та динаміка його змін у порівнянні з даними на 1 січня 2015 року / Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://land.gov.ua/info/zemelnyi-fond-ukrainy-stanom-na-1-sichnia-2016-roku-ta-dynamika-yoho-zmin-u-porivnianni-z-danymi-na-1-sichnia-2015-roku/>.
50. Земельний фонд України станом на 1 січня 2012 року та динаміка його змін у порівнянні з даними на 1 січня 2006 і 1 січня 2011 років / Інфоіндустрія [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://infoindustria.com.ua/zemelnyi-fond-ukrayini-stanom-na-1-sichnya-2012-roku-ta-dynamika-yogo-zmin-u-porivnyanni-z-danimi-na-1-sichnya-2006-i-1-sichnya-2011-rokiv-2/>.
51. Структура земельного фонду України та динаміка його змін / Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://land.gov.ua/struktura-zemelnoho-fondu-ukrainy-ta-dynamika-yoho-zmin/>.
52. Шевченко О. В. Сучасний стан і тенденції використання земельних ресурсів у сільському господарстві / О. В. Шевченко // Землеустрій і кадастр. – 2013. – №2. – С. 77-87. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Zik_2013_2_10.
53. Інформація про нормативну грошову оцінку земель сільськогосподарського значення / Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://land.gov.ua/info/informatsiia-pro>

- normatyvnu-hroshovu-otsinku-zemel-silskohospodarskoho-pryznachennia-01-01-2016/.
54. Мартиненко В. П. Зарубіжний досвід становлення майнового оподаткування / В. П. Мартиненко // Актуальні проблеми розвитку економіки регіону: Науковий збірник Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. – 2014. – №10. – С. 20-25. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://dspace.nuft.edu.ua/jspui/handle/123456789/16463>.
55. Системи оподаткування нерухомості в європейських країнах [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.harmony.com.ua/text/3324.html>.
56. Business rates in United Kingdom [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.gov.uk/introduction-to-business-rates/overview>.
57. Pay Council Tax arrears in United Kingdom [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.gov.uk/council-tax-arrears>.
58. Council Tax in United Kingdom [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://en.wikipedia.org/wiki/Council_Tax.
59. Гостева О. Ю. Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, як можливість поповнення місцевих бюджетів / О. Ю. Гостева // Економіка та право. – 2015. – № 2. – С. 79-84. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/ecrpr_2015_2_14.pdf.
60. Токар В. В. Оподаткування майна в Україні: зарубіжний досвід та перспективи удосконалення / В. В. Токар, Є. С. Хорошаєв // Збірник наукових праць Національного університету державної податкової служби України. – 2012. – №1. – С. 395-407. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znprnudps_2012_1_40.
61. Податки в Німеччині [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.polpravozhit.in.ua/2015/09/blog-post_22.html.
62. Короткевич О. В. Формування системи оподаткування нерухомого майна фізичних осіб / О. В. Короткевич, О. О. Багрій // Економіка і прогнозування. – 2010. – №1. – С. 54-66. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/econprog_2010_1_7.

- 63.Павлій А. С. Аналіз зарубіжного досвіду побудови систем земельного оподаткування / А. С. Павлій // Науковий вісник Ужгородського національного університету. – 2016. – №7. – С. 157–160. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/7_2_2016ua/42.pdf.
- 64.Revenue Statistics: Tax on Property 2000-2013 OECD Data [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://data.oecd.org/tax/tax-on-property.htm>.
- 65.Податки: життя по-європейськи [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://pozova.net/uk/news/13/>.
- 66.Мацієвич Т. О. Особливості екологічного оподаткування: практика країн Європейського Союзу / Т. О. Мацієвич // Економічний аналіз. – 2014. – №15(2). – С. 71-78. [Електронний ресурс] – Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecan_2014_15\(2\)__12](http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecan_2014_15(2)__12).
- 67.Данилишин В. І. Транспортний податок: зарубіжний досвід та українські реалії / В. І. Данилишин, О. М. Стефанків, О. А. Ціжма // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2015. – №3. – С. 702-705. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.global-national.in.ua/archive/3-2015/145.pdf>.
68. Дубовик О. Ю. Проблеми майнового оподаткування в Україні / О. Ю. Дубовик // Розвиток національної економіки: теорія і практика. – Івано-Франківськ, 2015. – С. 96-97. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/handle/123456789/3828>.
- 69.Державний реєстр цивільних повітряних суден України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://avia.gov.ua/documents/rcps/vrcps/24020.html>.
- 70.Экологические налоги [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://ru.wikipedia.org/wiki/Экологические_налоги.